

Forbygning mot flom og erosjon i Surna ved Harang

Surna renner i sørvestlig retning gjennom Rindal og Surnadal med utspring fra Rindalsskogen i nord og Trollheimen i sør. Elva har utløp ved Surnadalsøra i Surnadalsfjorden. Ved Harang nedenfor utløpet til Trollheim Kraftverk og brua over Surna ligger en forbygning på venstre side i nedstrøms retning. Anlegget er bygd i stein og har et fint mosaikkmønster. Hensikten med anlegget er å beskytte veg og dyrket mark.

Historikk

Ifølge Kanalvæsenets historie er anlegget bygd etter en flom i Surna i 1882. En vinterflom hadde medført skader nedover Surnadalen. Etter en forespørsel fra Veiinspektøren til Kanalvæsenet skrives det: "Kanaldirektøren, som i den Anledning under 2den Mai beordres til at imødekemme Andragendet, lod Ingeniør Sætren undersøge forholdene paa Stedet. Den 24de Mai afgav han Indberetning med Forslag til Regulerings- og Forbygningsarbeider ledsaget af 3 Karter med Profiler. Ved Harang og Mellom Mausest og Haanstad, gikk Forslaget ud paa at regulere Elven ved Gjennemstikk, og ved Grytøien (Sæter) og Sjei paa at forebygge Elvebruddene med Stenklædninger" (s. 243). Det pågikk en stund diskusjoner mellom Kanaldirektøren og Veiinspektøren om alternative planer på deler av strekningen. Om Surna står det videre: "For Elve som Surendalselven, uden regulerende Bassiner og saaledes stadig udsat for hurtigt paakommende Flomme samt Isgang, og derhos med stærkt Fald, vilde en systematisk Regulering gjennem et længre Tidsrum være at anbefale som den korrekte Maade...." (s. 244). I arbeidet fikk Veiinspektøren ansvaret for utførelse av planene: "Under 31te Desember 1885 indberettede Veiinspektøren, at han havde paabegynt Arbeiderne, som fortsattes udover Vinteren 1885-1886 og fuldførtes Vinteren 1886-1887" (s. 248).

Vurdering

Anlegget er bygd i perioden 1885-1887 og er ikke endret. Det viser tidstypisk bygningsteknikk i manuell utførelse.

I tidligere tider var vassdraget preget av vinterflommer og isgang, og anlegget representerer et tiltak i vassdrag preget av mye isgang. Arbeidene er også et godt eksempel på et samarbeidsprosjekt mellom datidens Veginspektør og Kanalvæsen, med Veginspektøren som byggherre.

Litteratur:

Kanalkontoret, 1881-1888. Kanalvæsenets Historie. Kristiania. Bind IX.

Arkiv:

Vassdragstekniske planer, anleggsnr. 49